

Toelichting

Deze subsidieregeling wordt medegefinancierd door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

Hoofdstuk 1

Dit hoofdstuk geeft algemene bepalingen. De hoofdstukken 2 en 3 spitsen zich toe op de type projecten waarvoor subsidie kan worden aangevraagd. Op deze hoofdstukken zijn de bepalingen uit hoofdstuk 1 ook van toepassing.

Artikel 1 sub a

Op grond van de regeling kunnen alleen ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf (Mkb) in aanmerking komen voor een subsidie op grond van deze subsidieregeling. Dit artikel geeft een definitie van wat onder het Mkb valt. Hierbij is aangesloten bij de definitie die wordt gehanteerd in verordening (EG) Nr. 651/2014 (gewijzigd bij verordening van 14 juni 2017 (EG) nr. 1084/2017), waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard, de zogenoemde "algemene groepsvrijstellingsverordening".

In bijlage 1 van de algemene groepsvrijstellingsverordening is een definitie gegeven van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen. Conform deze definitie behoren tot de categorie kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (KMO's), ondernemingen waar minder dan 250 FTE werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet € 50 miljoen of het jaarlijkse balanstotaal € 43 miljoen niet overschrijdt.

Gevolg van deze Europese regelgeving is dat voor het bepalen of de aanvragende onderneming een KMO is, gekeken wordt naar het gehele verband van ondernemingen waartoe de aanvragende onderneming behoort. Denk bijvoorbeeld aan moedermaatschappijen, zusterondernemingen en dochterondernemingen. Indien de aanvragende onderneming direct of indirect voor 25% of meer, maar niet meer dan 50%, qua aandelenkapitaal en/of zeggenschap relaties heeft met andere ondernemingen, wordt voor het bepalen of de aanvragende onderneming een KMO is, het aantal werkzame personen, de jaaromzet en het balanstotaal van die ondernemingen naar rato meegenomen. Dit geldt ook indien een andere onderneming 25% of meer aandelen in de aanvragende onderneming heeft.

Indien de aanvragende onderneming op een andere onderneming of een andere onderneming op de aanvragende onderneming overheersende invloed kan uitoefenen of een andere invloed heeft als genoemd in de definitie van een KMO, dienen voor het bepalen of de aanvragende onderneming een KMO is, het aantal fte, de jaaromzet en het balanstotaal van die ondernemingen volledig meegenomen te worden.

Indien één of meer overheidsinstanties of openbare lichamen gezamenlijk direct of indirect zeggenschap hebben over 25 % of meer van het kapitaal of de stemrechten van de aanvragende onderneming, dan kan de aanvragende onderneming (behoudens de uitzonderingen die in de definitie zijn genoemd) niet als een KMO worden aangemerkt.

Een stichting wordt als een onderneming beschouwd als deze economische activiteiten uitvoert. Bij economische activiteiten moet er onder meer sprake zijn van een "transactie". Hierbij kan gedacht worden aan het halen van omzet of, wanneer het om een startende onderneming gaat, een aannemelijk perspectief daarop. De stichting moet een goed of dienst aanbieden en een winstogmerk hebben.

Artikel 1 sub c

Het prototype dient betrekking te hebben op het oplossen van een technische onzekerheid. Het gaat er om dat met het prototype beoogd wordt het werkingsprincipe aan te tonen.

Artikel 1 sub d

Het softwarematig prototype dient betrekking te hebben op het oplossen van een technische of functionele onzekerheid. Het gaat er om dat met het softwarematig prototype beoogd wordt het werkingsprincipe aan te tonen.

Artikel 6 sub a

Onder het aangaan van verplichtingen wordt bijvoorbeeld verstaan het (mondeling) bevestigen van een opdracht aan een deskundige of een ondertekening voor akkoord van een offerte. Indien vóór de ontvangst van de aanvraag is gestart met de werkzaamheden wordt ervan uitgegaan dat de

verplichting is aangegaan. Indien een verplichting is aangegaan vóór ontvangst van de aanvraag wordt géén subsidie verleend. In het geval er voor een deel van de opgevoerde projectkosten de verplichting vóór ontvangst van de aanvraag is aangegaan, dan zal de gehele aanvraag worden afgewezen.

Hoofdstuk 2

Dit hoofdstuk betreft de aanvragen voor subsidie voor projecten gericht op ontwikkeling van een product, dienst of procedé.

Voor het MKB is het, om te kunnen blijven concurreren, van belang dat ze zich bezig houden met vernieuwing. Met dit onderdeel worden innovaties en vernieuwingen die onderscheidend zijn gestimuleerd. Voor het betrokken bedrijf is vernieuwing van strategisch belang.

Op grond van artikel 25 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) kan geoorloofde staatssteun verstrekt worden. Er moet dan sprake zijn van innovatie en daarmee dient de ontwikkeling te zien op iets wat nog niet bestaat. Het moet gaan om de ontwikkeling van een nieuw product, dienst of procedé of het aanmerkelijk vernieuwen daarvan.

Indien de ontwikkeling alleen nieuw is voor de onderneming, maar verder al bestaat, kan subsidie worden verleend onder de de-minimisverordening, als de aanvrager aan de voorwaarden voldoet.

In het kort, houdt de de-minimisverordening in dat een onderneming (Europese definitie van een onderneming) in drie belastingjaren maximaal € 200.000,-- aan de de-minimissteun mag ontvangen.

Artikel 12 lid 2 sub a

De bijdrage aan de RIS3 en NIA wordt beoordeeld naar de mate waarin de projectactiviteiten een maatschappelijk belang dienen. Een maatschappelijk belang betreft een belang of behoefte die het individuele niveau overstijgt en op maatschappelijk vlak moet worden aangepakt.

Artikel 12 lid 2 sub b

Om voor subsidie in aanmerking te komen dient de ontwikkeling waar het project op ziet minimaal nieuw te zijn voor de onderneming. Het moet gaan om de ontwikkeling van een product, dienst of procedé. De activiteit waarvoor subsidie wordt gegeven moet een aanmerkelijk element van nieuwheid in zich hebben en er moet sprake zijn van het zoeken naar een oplossing voor een technische onzekerheid.

Indien de activiteit ziet op het aanmerkelijk vernieuwen van bestaande producten, procedés of diensten dan dient dit betrekking hebben op een nieuwe toevoeging.

De subsidiabele activiteiten kunnen geen betrekking hebben op routinematige of periodieke wijzigingen van bestaande producten, productielijnen, fabricageprocessen, diensten en andere courante activiteiten

Artikel 12 lid 2 sub c

Om voor subsidie in aanmerking te komen dient de ontwikkeling van software minimaal nieuw te zijn voor de onderneming. De activiteit waarvoor subsidie wordt gegeven moet een aanmerkelijk element van nieuwheid in zich hebben en er moet sprake zijn van het zoeken naar een oplossing voor een technische of functionele onzekerheid.

Indien de activiteit voortborduurt op bestaande software dient de ontwikkeling betrekking te hebben op een nieuwe functionaliteit.

De subsidiabele activiteiten kunnen geen betrekking hebben op routinematige of periodieke wijziging van bestaande producten, productielijnen, fabricageprocessen, diensten en andere courante activiteiten.

Het testen mag ook betrekking hebben op testen met eindgebruikers zolang het doel is het aantonen van het werkingsprincipe. Uitgesloten zijn activiteiten die zien op het finetunen van de gebruikerservaring.

De te ontwikkelen software mag niet zien op ondersteunende activiteiten van de onderneming; denk aan processen gericht op: personeel, informatisering, organisatie, financiën, administratie en middelen.

Artikel 13 lid 3 en artikel 19 lid 2

In de Algemene subsidieverordening, die hier van toepassing is, is het volgende opgenomen: Wanneer de aanvrager met toepassing van artikel 4:5 van de Awb in de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen, geldt de dag waarop de aanvulling is ontvangen met betrekking tot de verdeling als de datum van ontvangst.

Artikel 14 sub b

Op basis van artikel 1, vierde lid, onderdeel c, van de algemene groepsvrijstellingsverordening dient een onderneming niet in moeilijkheden te verkeren. Artikel 2 lid 18 sub a t/m e van de AGVV geeft aan wanneer er sprake is van moeilijkheden.

Deze bepaling is in deze regeling ook van toepassing indien de steun onder de de-minimisverordening wordt verleend. De betreffende eis volgt uit de EFRO-regels die van toepassing zijn op deze regeling.

Artikel 14 sub c

Op grond van artikel 14 sub c mag niet vaker dan twee keer per aanvraagperiode subsidie worden verstrekt aan één onderneming. Meerdere rechtspersonen kunnen in dit verband als één onderneming worden gezien. Voor het begrip onderneming wordt gekeken hoe de onderneming economisch opereert. Indien meerdere rechtspersonen nauw met elkaar verweven zijn, worden deze gezien als één onderneming. Daarbij kan gedacht worden aan het opereren op dezelfde economische markt en het hebben van stemrechten dan wel aandelen in elkaar.

Artikel 16 sub a

De organisatie die ingehuurd wordt moet ingeschreven zijn bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel, of vergelijkbare handelsregisters in andere staten. Particulieren kunnen daarmee niet optreden als onafhankelijke organisatie. De uren van de in te schakelen onafhankelijke organisatie zijn subsidiabel.

Onafhankelijk:

De organisatie dient onafhankelijk te zijn van de aanvragende onderneming.

In dat kader wordt onder andere in de volgende situaties geoordeeld dat er in ieder geval geen sprake is van onafhankelijkheid:

- Als de organisatie een (financieel) belang in de aanvragende onderneming heeft.
- Als de aanvragende onderneming een (financieel) belang heeft in de organisatie.
- Als de directeur/bestuurder van de aanvragende onderneming ook de directeur/bestuurder van de in te schakelen organisatie is.
- In het geval er sprake is van familierelaties in de eerste en tweede graad (ouder/kind/broer/zuster) of een gezinsrelatie aanwezig is.
- Als de organisatie een duidelijk belang heeft in de uitkomsten van het project, verder dan gebruikelijk is.

Deze opsomming is niet limitatief. Dit betekent dat er ook andere situaties kunnen zijn waarin tot de conclusie wordt gekomen dat er geen sprake is van onafhankelijkheid van de organisatie van de aanvragende onderneming.

Artikel 16 sub c onder 2°

In geval van eigen arbeid is er geen sprake van een dienstverband en daarmee geen sprake van loonkosten. De inbreng van eigen arbeid wordt gezien als een bijdrage in natura. De overige projectkosten die subsidiabel zijn op grond van de regeling betreffen zogenaamde "out of pocketkosten". Dit zijn kosten die gemaakt en betaald worden door de aanvrager.

De betaalde overheidssteun aan een project, dat bijdragen in natura bevat, mag niet hoger zijn dan de totale subsidiabele uitgaven exclusief de bijdragen in natura. Met ander woorden: de subsidie kan niet meer bedragen dan het bedrag dat aan "out of pocketkosten" wordt gemaakt.

Voorbeeld 1:

Begrote kosten	
Eigen arbeid (natura)	€ 10.000,00
Out of pocketkosten	€ 20.000,00
Totale subsidiabele kosten	€ 30.000,00

In dit voorbeeld kan de subsidie maximaal € 20.000,00 bedragen. Aangezien in dit voorbeeld de totale subsidiabele uitgaven exclusief de bijdragen in natura € 20.000,00 bedraagt.

Voorbeeld 2:

Begrote kosten	
Eigen arbeid (natura)	€ 20.000,00
Out of pocketkosten	€ 6.000,00
Totale subsidiabele kosten	€ 26.000,00

In dit voorbeeld kan de subsidie maximaal € 6.000,00 bedragen. Aangezien in dit voorbeeld de totale subsidiabele kosten exclusief bijdragen in natura € 6.000,00 bedraagt.

Artikel 16 sub d

Een partneronderneming bezit minstens 25% en hoogstens 50% van de aandelen of stemrechten van de aanvrager(s) of is voor minstens 25% en hoogstens 50% in bezit van de aanvrager(s).

Een verbonden onderneming bezit de meerderheid (meer dan 50%) van de aandelen of stemrechten van de aanvrager(s) of is voor meer dan 50% in bezit van de aanvrager(s).

Artikel 16 sub e

De apparatuur en uitrusting worden van een derde partij gehuurd. Bij vaststelling worden deze kosten onderbouwd middels facturen en betalingsbewijzen.

Artikel 17 sub c en d

Deze publicatie-eisen zijn gebaseerd op de voorwaarden in bijlage XII van verordening 1303/2013. Daarin zijn voorschriften gegeven over voorlichting en communicatie van de steun uit Europese fondsen. Op basis hiervan is er de verplichting om logo's, die aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen, te plaatsen. De subsidieontvanger is verantwoordelijk voor het naleven van deze publicatie-eisen. Het SNN zal faciliteren in het voldoen aan deze voorwaarden. Bij publicaties op de website van de onderneming dient het Europese logo direct zichtbaar (zonder te hoeven scrollen) te zijn op dat deel van de website dat betrekking heeft op het gesubsidieerde project.

Het affiche dient voor het publiek zichtbaar te zijn op de bedrijfslocatie van de aanvragende onderneming, bijvoorbeeld bij de ingang van het gebouw. De onderneming is verplicht aan te tonen dat is voldaan aan de publicatie-eisen.

Hoofdstuk 3

Dit hoofdstuk betreft de aanvragen voor subsidie voor projecten gericht op organisatie-innovatie.

De wereld om ons heen verandert continu. Voortschrijdende digitalisering en verduurzaming leiden de komende jaren tot grote transitie. Ontwikkelingen zoals robotisering, biotechnologie, 3D printen, virtual reality, 5G en Internet of Things zullen dit allemaal versnellen. Deze ontwikkelingen zullen de manier waarop we produceren, consumeren en als mensen met elkaar omgaan veranderen. Deze veranderende omstandigheden en nieuwe mogelijkheden vragen om een andere manier van organiseren en nieuwe verdienmodellen.

De MKB'er kan subsidie krijgen voor het inschakelen van een externe deskundige voor advies, begeleiding of coaching bij het vernieuwen van zijn organisatie- of verdienmodel, inclusief de implementatie hiervan. Ook is het mogelijk om alleen of gezamenlijk een externe deskundige in te schakelen om nieuwe samenwerkingen vorm te geven gericht op het benutten van nieuwe mogelijkheden en ontwikkelingen.

Artikel 18

Het mag niet gaan om reguliere activiteiten. Zo worden gebruikelijke HR-activiteiten (zoals het aanpassen van vacatureteksten en het opstellen van ontwikkelingsplannen van individuele medewerkers), gebruikelijke werkzaamheden van een accountant, het anders laten inrichten van de financiële administratie en het voldoen aan wettelijke verplichtingen/certificeringen, niet gesubsidieerd.

Artikel 20 sub a

Op grond van artikel 20 sub a mag niet vaker dan één keer per aanvraagperiode subsidie worden verstrekt aan één onderneming. Meerdere rechtspersonen kunnen in dit verband als één onderneming worden gezien. Voor het begrip onderneming wordt gekeken hoe de onderneming economisch opereert. Indien meerdere rechtspersonen nauw met elkaar verweven zijn, worden deze gezien als één onderneming. Daarbij kan gedacht worden aan het opereren op dezelfde economische markt en het hebben van stemrechten dan wel aandelen in elkaar.

Artikel 22

De organisatie die ingehuurd wordt moet ingeschreven zijn bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel, of vergelijkbare handelsregisters in andere staten. Particulieren kunnen daarmee niet optreden als onafhankelijke organisatie. De uren van de in te schakelen onafhankelijke organisatie zijn subsidiabel.

Onafhankelijk:

De organisatie dient onafhankelijk te zijn van de aanvragende onderneming.

In dat kader wordt onder andere in de volgende situaties geoordeeld dat er in ieder geval geen sprake is van onafhankelijkheid:

- Als de organisatie een (financieel) belang in de aanvragende onderneming heeft.
- Als de aanvragende onderneming een (financieel) belang heeft in de organisatie.
- Als de directeur/bestuurder van de aanvragende onderneming ook de directeur/bestuurder van de in te schakelen organisatie is.
- In het geval er sprake is van familierelaties in de eerste en tweede graad (ouder/kind/broer/zuster) of een gezinsrelatie aanwezig is.
- Als de organisatie een duidelijk belang heeft in de uitkomsten van het project, verder dan gebruikelijk is.

Deze opsomming is niet limitatief. Dit betekent dat er ook andere situaties kunnen zijn waarin tot de conclusie wordt gekomen dat er geen sprake is van onafhankelijkheid van de organisatie van de aanvragende onderneming.